

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

**ŽUPANIJSKO NATJECANJE U POZNAVANJU
KLASIČNIH JEZIKA**

u kategoriji

GRČKI JEZIK

za

OSNOVNE ŠKOLE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:

	28	%
--	-----------	----------

II. Gramatika:

	20	%
--	-----------	----------

III. Civilizacija:

	10	%
--	-----------	----------

Ukupni broj bodova:

	58	%
--	-----------	----------

Članovi školskog povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto održavanja natjecanja: _____

Nadnevak natjecanja: 15. veljače 2011.

I. PRIJEVOD TEKSTA

Uz pomoć rječnika prevedi tekst. Riječi označene brojem naći ćeš u komentaru.

Spartanci su bili poznati po strogom odgoju djece. Djecu su od malena odvodili od roditelja i odgajali za ratnike.

Οἱ τῶν Σπαρτιατῶν παῖδες ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας ἐπαιδεύοντο, ὥστε σώφρονες εἶναι¹. Ἀπὸ τοῦ ἐβδόμου ἔτους κατὰ² τοὺς Λυκούργου νόμους ἡ πόλις παρελάμβανε τὰ τέκνα τῶν Σπαρτιατῶν καὶ ἔταπτε³ αὐτὰ εἰς ἀγέλας⁴. Ἔταπτε⁵ δ' αὐτοῖς ἄρχοντα⁶ θυμοειδῆ⁷ ἐν τῇ μάχῃ. Οἱ νέοι τοῦτον ἐθαύμαζον καὶ προθύμως αἰεὶ ἔπραττον τὰ παραγγέλματα⁸ αὐτοῦ. Οἱ δὲ πρεσβύτεροι⁹ τοὺς παῖδας γυμναζομένους ἐπέβλεπον¹⁰. Ἐπὶ τούτοις πᾶσιν¹¹ οἱ Σπαρτιᾶται ἐσεμνύοντο¹² καὶ μάκαρας¹³ καὶ εὐδαιμόνας ἑαυτούς¹⁴ ἐλογίζοντο¹⁵. Ὁμοίως¹⁶ τοῖς νέοις καὶ αἱ παρθένοι ἐγυμνάζοντο. Οἱ δὲ Σπαρτιᾶται πάντας τοὺς νέους τέκνα τῆς πατρίδος ἐνόμιζον¹⁷.

KOMENTAR: 1. ὥστε εἶναι = da budu; 2. κατὰ (+ ak.) = prema; 3. τάττω = raspoređivati; 4. ἀγέλη, ης, ἡ = četa; 5. τάττω = dodijeliti; 6. ἄρχων, οντος, ὁ = vođa; 7. θυμοειδής, 2 = hrabar; 8. παράγγελμα, ματος, τό = naredba; 9. οἱ δὲ πρεσβύτεροι = stariji; 10. ἐπιβλέπω = nadgledati; 11. ἐπὶ τούτοις πᾶσιν = zbog svega toga; 12. σεμνύνομαι = hvaliti se; 13. μάκαρ, αρος = blažen, sretan; 14. ἑαυτούς = sebe same; 15. λογίζομαι (+ dva ak.) = smatrati (koga čime) 16. ὁμοίως (+ dat.) = jednako kao; 17. νομίζω (+ dva ak.) = smatrati (koga čime)

max	28
-----	----

PRIJEVOD:

II. GRAMATIKA

1. Riječima iz teksta odredi oblik i funkciju u rečenici.

	oblik	funkcija
ἐπαιδεύοντο		
ἀπὸ τοῦ ἑβδόμου ἔτους		
τούς παῖδας		

max 6

2. Navedene riječi stavi u suprotan broj u istom padežu.

Riječ	Riječ u suprotnom broju, ali u istom padežu
ἡ πόλις	
εὐδαίμονας	
πᾶσιν	
αἱ παρθένοι	

max 4

3. Napiši futur navedenih glagola iz teksta u istom licu, broju i stanju. Pazi, glagoli su navedeni u imperfektu!

Glagol	Futur u istom licu, broju i stanju
ἐπαιδεύοντο	
ἔπραττον	
ἐγυμνάζοντο	

max 3

4. Napravi ispravne sintagme povezujući svaku riječ s lijeve strane s jednom na desnoj strani.

1. οἱ παῖδες	A. πᾶσιν
2. τὸν ἄρχοντα	B. σώφρονες
3. τοῖς παισὶ	C. μικρᾶς
4. ἡ ἀρετή	D. πάντων
5. τῆς ἡλικίας	E. θυμοειδῆ
	F. μεγάλη
	G. μέγας

max 5

5. Popuni praznine odgovarajućim oblikom zadane zamjenice.

- a) _____ τὸ θέατρον μέγα ἐστίν. (οὗτος, αὕτη, τοῦτο)
- b) Οἱ Ἕλληνες ἐν _____ τῷ λιμένι ἀναμένουσι. (ὄδε, ἥδε, τόδε)

max 2

III. CIVILIZACIJA

1. Napravi ispravne parove gradova s njihovim vladarima povezujući svako ime s lijeve strane s jednim na desnoj strani.

1. Atena	A. Agamemnon
2. Sparta	B. Tezej
3. Mikena	C. Ahilej
4. Teba	D. Menelaj
	E. Edip
	F. Odisej

max	4	
------------	----------	--

2. Sparta se nalazi na grčkom poluotoku _____, a Atena na poluotoku _____.

max	2	
------------	----------	--

3. U premetaljci se krije drugi naziv za Spartance. Pronađi ga!

KEDELANJAMONI _ _ _ _ _

max	1	
------------	----------	--

4. Grad država koji je predstavljao samostalnu političku i religijsku zajednicu naziva se _____.

max	1	
------------	----------	--

5. Spartanska je postrojba pod vodstvom Leonide brojala

- a) 3000 vojnika
- b) 30 000 vojnika
- c) 300 vojnika

max	1	
------------	----------	--

6. Poznata izreka s kojom su spartanske majke ispraćale sinove u rat bila je:

- a) Sa štitom ili na štitu!
- b) Upoznaj samog sebe!
- c) Ničega previše!

max	1	
------------	----------	--

RJEŠENJA

I. PRIJEVOD TEKSTA

Οἱ τῶν Σπαρτιατῶν παῖδες	Spartanski dječaci	1
ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας	od male dobi	1
ἐπαιδεύοντο	su odgajani	1
ὥστε σώφρονες εἶναι.	da budu razboriti (umjereni).	1
Ἀπὸ τοῦ ἑβδόμου ἔτους	Od sedme godine	1
κατὰ τοὺς Λυκούργου νόμους	prema Likurgovim zakonima	1
ἢ πόλις παρελάμβανε	grad je preuzimao	1
τὰ τέκνα τῶν Σπαρτιατῶν	djecu Spartanaca	1
καὶ ἔταπτε αὐτὰ	i raspoređivao ih	1
εἰς ἀγέλας.	u čete.	1
Ἔταπτε δ' αὐτοῖς	Dodjeljivao im je	1
ἄρχοντα θυμοειδῆ	vođu hrabrog	1
ἐν τῇ μάχῃ.	u bitci.	1
Οἱ νέοι τοῦτον ἐθαύμαζον	Njemu su se mladi divili	1
καὶ προθύμως αἰεὶ ἔπραττον	i uvijek su rado radili (izvršavali)	1
τὰ παραγγέλματα αὐτοῦ.	njegove naredbe.	1
Οἱ δὲ πρεσβύτεροι	A stariji su	1
τοὺς παῖδας γυμναζομένους	djecu koja su vježbala	1
ἐπέβλεπον.	nadgledali.	1
Ἐπὶ τούτοις πᾶσιν οἱ Σπαρτιᾶται	Zbog svega toga Spartanci su se hvalili	1
ἔσεμνύνοντο		
καὶ μάκαρας καὶ εὐδαίμονας	i blaženima i sretnima	1
ἑαυτοὺς ἐλογίζοντο.	su sebe smatrali.	1
Ὅμοίως τοῖς νέοις	Jednako mladićima (kao mladići)	1
καὶ αἱ παρθέναι ἐγύμναζοντο.	i djevojke su vježbale.	1
Οἱ δὲ Σπαρτιᾶται	Spartanci (su)	1
πάντας τοὺς νέους	sve mlade	1
τέκνα τῆς πατρίδος	djecom domovine	1
ἐνόμιζον.	smatrali.	1
	ukupno	28

II. GRAMATIKA

1. 3.l.pl. impf. medpas./predikat; G. sg. sr. rod/priložna oznaka (vremena); ak. pl. m. rod/direktni (bliži, izravni) objekt	6
2. αἱ πόλεις; εὐδαίμονα; παντί; ἡ παρθένος	4
3. παιδεύονται; πράξουσι(ν); γυμνάσσονται	3
4. 1./B.; 2./E.; 3./A.; 4./F.; 5./C.	5
5. a) τοῦτο; b) τῶδε	2
	ukupno
	20

III. CIVILIZACIJA

1. 1./B.; 2./D.; 3./A.; 4./E.	4
2. Peloponezu, Atici	2
3. LEKEDEMONJANI	1
4. polis	1
5. c) 300 vojnika	1
6. a) Sa štitom ili na štitu	1
	ukupno
	10

PRIJEVOD: 28 BODOVA
GRAMATIKA: 20 BODOVA
CIVILIZACIJA: 10 BODOVA

UKUPNO: 58 BODOVA

TABLICA BODOVA I POSTOTAKA

PRIJEVOD		GRAMATIKA		CIVILIZACIJA	
BODOVI	%	BODOVI	%	BODOVI	%
1	1,79	1	1,25	1	2,50
2	3,57	2	2,50	2	5,00
3	5,36	3	3,75	3	7,50
4	7,14	4	5,00	4	10,00
5	8,93	5	6,25	5	12,50
6	10,71	6	7,50	6	15,00
7	12,50	7	8,75	7	17,50
8	14,29	8	10,00	8	20,00
9	16,07	9	11,25	9	22,50
10	17,86	10	12,50	10	25,00
11	19,64	11	13,75		
12	21,43	12	15,00		
13	23,21	13	16,25		
14	25,00	14	17,50		
15	26,79	15	18,75		
16	28,57	16	20,00		
17	30,36	17	21,25		
18	32,14	18	22,50		
19	33,93	19	23,75		
20	35,71	20	25,00		
21	37,50				
22	39,29				
23	41,07				
24	42,86				
25	44,64				
26	46,43				
27	48,21				
28	50,00				

Upute:

U ovom testu prijevod nosi 50% uspjeha, dok gramatika i civilizacija nose po 25% uspjeha. Konačni uspjeh natjecatelja dobivamo tako da broj bodova postignutih u prijevodu nađemo u prvom stupcu i pridružimo mu pripadajući postotak. Isti postupak treba primijeniti kod gramatike i civilizacije. Ukupan zbroj postotaka je uspjeh natjecatelja.

Primjer:

Natjecatelj je postigao 20 bodova na prijevodu, što iznosi 35,71%, 10 bodova na gramatici, što iznosi 12,50%, te 8 bodova na civilizaciji, što je 20,00%. Zbroj postotaka, tj. uspjeh natjecatelja, je $35,71 + 12,50 + 20,00 = 68,21\%$.